

AH 2300
2021Z04890

Antwoord van minister Van Nieuwenhuizen Wijbenga (Infrastructuur en Waterstaat) (ontvangen 12 april 2021)

Vraag 1

Bent u bekend met het artikel 'Datacenters brengen levering drinkwater Noord-Holland in gevaar, gebruikt koelwater gaat vervuilen het milieu in'?¹

Antwoord 1

Ja.

Vraag 2

Kunt u zich voorstellen dat bewoners uit Middenmeer (Hollands Kroon) na de berichtgeving in het Noord-Hollands Dagblad zich zorgen maken of hun drinkwater schoon genoeg is en of er tijdens warme periodes nog wel voldoende drinkwater beschikbaar is?

Antwoord 2

Ja.

Vraag 3

Kunt u aangeven of deze zorgen van bewoners, over onvoldoende drinkwater, maar ook over het gevaar van chemicaliën in drinkwater terecht zijn?

Antwoord 3

Voor wat betreft de leveringszekerheid heb ik navraag gedaan bij de provincie Noord-Holland en het drinkwaterbedrijf PWN. Zij geven aan dat de levering van drinkwater voor koeling (aan onder andere datacenters) relatief klein is: 0,6% van de totale levering in het gehele voorzieningsgebied (650.000 m³/jaar in 2020). PWN heeft daarom aangegeven dat de inwoners van Noord-Holland zich geen zorgen hoeven te maken dat hun drinkwater in gevaar is. Ook niet tijdens een hittegolf. Dit is gecommuniceerd in een nieuwsbericht door PWN².

¹ Website Noordhollands Dagblad 18 maart 2021, 'Datacenters brengen levering drinkwater Noord-Holland in gevaar, gebruikt koelwater gaat vervuilen het milieu in' https://www.noordhollandsdagblad.nl/cnt/dmf20210318_1782825

² Website PWN, 19 maart 2021, 'De inwoners van Noord-Holland kunnen er altijd op rekenen dat er betrouwbaar drinkwater uit de kraan stroomt' <https://www.pwn.nl/over-pwn/pers-en-nieuws/drinkwater/de-inwoners-van-noord-holland-kunnen-er-altijd-op-rekenen-dat-er?id=2102>

Voor wat betreft het gevaar van chemicaliën in drinkwater heb ik navraag gedaan bij de provincie Noord-Holland en het Hoogheemraadschap Hollandsnoorderkwartier (HHNK). HHNK is bevoegd gezag voor de lozing van water. HHNK heeft aangegeven dat er momenteel twee lozingsvergunningen zijn afgegeven aan de twee actieve datacenters in de Wieringermeer. Bij één datacenter wordt niets toegevoegd aan het drinkwater dat voor koeling wordt gebruikt. Bij het andere datacenter wordt zout toegevoegd om het water te ontharden. Het HHNK heeft hierover een bericht op haar website geplaatst.³

Vraag 4

Vindt u ook dat bij lozingen van koelwater in drinkwater extra waarborgen moeten worden getroffen om ervoor te zorgen dat het niet schadelijk is voor de mens en de omgeving?

Antwoord 4

Er wordt geen koelwater in drinkwater geloosd. Drinkwater wordt door datacenters voor koeldoeleinden gebruikt, waarna het wordt geloosd op oppervlaktewater (sloten/vaarten). In geval van de Wieringermeer is bij lozing op watergangen in de Wieringermeer het HHNK bevoegd gezag. Het lozen van het afvalwater afkomstig van de datacenters is vergunningplichtig als bedoeld in 6.2, lid 1 van de Waterwet. Door HHNK zijn vergunningseisen (maximale concentraties in lozingswater) opgelegd waaraan moet worden voldaan om te zorgen dat er geen verslechtering van de waterkwaliteit optreedt ten opzichte van de huidige situatie.

Vraag 5

Bent u daarom bereid om de zorgen van bewoners van de gemeente Hollands Kroon serieus te nemen en zodoende onderzoek te doen of er te allen tijde voldoende drinkwater beschikbaar blijft, of er chemicaliën in het drinkwater worden geloosd, en zo ja welke chemicaliën en welke mogelijke risico's dit kan opleveren?

Antwoord 5

Ik neem de zorgen van de bewoners van de gemeente Hollands Kroon serieus. Vanuit verschillende trajecten werkt het Rijk samen met regionale overheden, drinkwaterbedrijven, en andere partijen om de leveringszekerheid te garanderen:

- Om in tijden van droogte beter te kunnen sturen op de waterverdeling wordt de regionale verdringingsreeks uitgewerkt. De verdringingsreeks is vastgelegd in de Waterwet en beschrijft de rangorde van maatschappelijke waterbehoeften, die bij de verdeling van het water wordt gebruikt. De regionale uitwerking is een opdracht vanuit de Beleidstafel Droogte die

³ Website Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier, 25 maart 2021, 'Geen chemicaliën in looswater datacenters'

<https://www.hhnk.nl/geen-chemicalien-in-looswater-datacenters>

onder meer wordt uitgewerkt door zoetwaterregio Noord Nederland, waar de Wieringermeer onderdeel van is. Dit project richt zich met name op de prioritering van gebruik in de categorieën 3 (kleinschalig hoogwaardig gebruik) en 4 (overige toepassing, waaronder koelwater). Gebruik van water in de categorie 1 (het voorkomen van onomkeerbare schade, bijvoorbeeld het voldoende nathouden van dijken) en categorie 2 (NUTS voorzieningen, waaronder drinkwatervoorziening) gaan altijd voor op categorieën 3 en 4.

- Tevens loopt vanuit de beleidstafel droogte de pilot “Waterprofielen Industrie”. De geplande oplevering is juli 2021. Dit is een gezamenlijk initiatief van de ministeries van IenW en EZK en van de VEMW (Vereniging voor Energie, Milieu en Water, belangenbehartiger voor de zakelijke energie- en watergebruikers in Nederland). Deze pilot is bedoeld om informatie over industrieel waterverbruik beschikbaar te maken zodat in tijden van dreigend watertekort de juiste afweging bij waterverdeling gemaakt wordt. Deze informatie kan dus weer worden meegenomen in de regionale verdringingsreeksen.

Voor wat betreft de lozing van chemicaliën door datacenters, zie ik vooralsnog geen aanleiding voor extra onderzoek.

Vraag 6

Kunt u deze conclusies met de Kamer delen, maar ook actief onder de aandacht brengen bij de bewoners van de gemeente Hollands Kroon?

Antwoord 6

De resultaten van de bovenstaande acties zullen worden gerapporteerd aan uw kamer. Zoals bij vraag 3 aangegeven heeft het drinkwaterbedrijf PWN reeds gereageerd op de berichtgeving rond drinkwatertekorten en heeft HHNK gereageerd op het punt van de lozing.

Vraag 7

Wat vindt u van de suggestie van hoogleraar Michiel de Vries dat de wetgeving dient te worden aangepast om ervoor te zorgen dat bij de bouw van de grote datacenters ook een milieueffectrapportage (m.e.r.) nodig is die in ieder geval inzicht dient te geven in het energie en waterverbruik, de aard van de chemicaliën en de gevolgen van de lozing voor het milieu?

Antwoord 7

De bouw van een datacenter zelf is als activiteit niet mer-plichtig. Maar bij planvorming voor, en bouw van een datacenter zijn verschillende activiteiten mer-(beoordelings)plichtig. Het gaat dan onder andere om het realiseren van een industrieterrein of stedelijk ontwikkelingsproject, het lozen van water, of de aanleg van een hoogspanningsleiding. Als het om ruimtelijke plannen gaat dan kan er ook

een plan-mer plicht gelden vanwege een passende beoordeling op basis van de Wet natuurbescherming. Energieverbruik, waterlozingen, aard van de chemicaliën moeten in de mer-beoordeling betrokken worden.

Voor verschillende grote datacenters zijn mer-procedures doorlopen (o.a. Zeewolde, Eemshaven) en zodoende acht ik het niet noodzakelijk om de wetgeving hierop aan te passen.

Vraag 8

Naast een m.e.r. voor nieuwe grote datacenter, welke andere maatregelen bent u bereid te nemen rondom bestaande grote datacenters?

Antwoord 8

Zie het antwoord op vraag 5.

Verder wordt op regionaal niveau door verschillende partijen gewerkt aan beleid om datacenters beter in te passen en aan het bepalen van vestigingsvoorwaarden. Hier worden aspecten als waterverbruik, energieverbruik en ruimtelijke inpassing in meegenomen. De provincie Noord-Holland werkt momenteel aan een provinciale aanvulling op de datacenter strategie van de Metropoolregio Amsterdam.